

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

7. Diuinæ justitiæ pœnam vtilem esse, non ta[n]tùm ferenti, sed etiam
facienti injuriam; seu reo, qui punitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

4 Cap. I. Deum, nec sine iustitia, bonum; nec, sine bonitate, iustum esse.

illos, qui spe periclitantur, & dilationibus illuduntur, fecit diem mortis incertum. Inter spem & metum ergo viuimus; ut utrinque utrumque conseruetur. Metus facit, ne spes erumpat in temeritatem; spes cauet, ne metus degeneret in desperationem. Spem porrò incendunt iudicia Diuinæ miserationis: metum iniiciunt cœlestis iræ, iustitiæque exempla. Sic homo in æquilibrio incedit, & *mediotutissimus* it ad aternitatem.

VI.

S. Chrysof.
hom. 3. in E-
pist. ad Phi-
lem.

Tertull. lib.
1. contra Ma-
cion. cap. 25.
Ibid. cap. 26.

Ioseph. lib.
18. cap. 16.

Psal. 9. 8.

Clem. Alex.
1. Pædog. c. 8.

VII.

Theodoret.
part. 3. hist.
Eccl. cap. 11.
& 12.

Vnde clarum fit, quàm grauius hallucinatus sit Marcionita ille, qui idcirco bonitatem DEO abrogabat, quia videbat, ab illo plecti delinquentes: quem proinde D. Chrysofomus merito prolixè castigat. Qua in hæresi etiam ipse Marcion fuit, qui DEVM à Creatore distinguebat, quòd hic, non ille plesteret, atque idcirco bonus non esset, *immobilem*, ut ait Tertullianus, *ac stupentem Deum, consiliario Epicuro, commentus*; cum tamen certum sit, ut idem addit, *Deum non aliàs plenè bonum fore, nisi mali sit æmulus; uti boni amorem odio mali exerceat, & boni tutelam expugnatione mali impleat. Quis enim boni auctor, nisi & exactor?* Philippum Herodis Antipæ fratrem, qui præfuit 30. annis Trachonitidi, refert Iosephus, quoties domo progrediretur, iter cum paucis selectis fecisse comitibus, subsequente sella, in qua jus reddere solebat; ac si quis ex occurso opem eius imploraret, sine dilatione, mox, sellâ posita, residentem causas cognouisse, aut fontes damnaturum, aut absoluturum innoxios. Ad eundem modum DEVS *parauit in iudicio thronum suum*; neq; enim aliter tueretur innocentes, aut impios à sceleribus auerteret, quàm hac *agrotantium animarum diata*, ut ait Clemens Alexandrinus.

Itaq; non tantùm bona est diuina iustitia iniuriam patienti, sed etiam ipsi iniuriarum auctori, quem vel sanat, vel coercet, ne magis insanat. Est enim beneficium, alterum ab insania cohibere, & obstare, ne magis insanat. Theodoretote teste, Iulianus Orientis Præfectus, iussu Iuliani apostatæ, cum alijs, templum Christianorum, ad sacra vasa diripienda, ingressus, sacrilegâ petulantia, aduersus sacram aram, instar canis, minxit: Euzoio insuper cum ab impudenti facto prohibere conanti excussissimum colaphum infregit, dicens: *Res Christianorum diuina cura ac prudentia prorsus esse destitutas*. Hæc illi impietas non diu impunita fuit.

fuit. sensit illico, se in vindictam DEI, velut vespertilionem in obuium ensem, incurrisse. Nam confestim graui morbo correptus, visceribus putredine exesis, pœnas meritas luit. Stercus non per naturales corporis partes egerebat, sed per sceleratum os blasphemiae instrumentum. Cui vxor, quæ Christiana erat: *Debes merito mi vir, inquit, Christum Saluatorem laude predicare, quod tibi hac castigatione potentiam suam ostenderit. Nam, quem oppugnasses, plane te peremisset, nisi, consuetæ suæ lenitate, usus, has plagas diuinitus tibi infixisset.* Miser, aut coniugis oratione, aut potius cruciatu morbi, quo liberari cupiebat, adactus Imperatorem rogare cœpit, vt Ecclesiæ ablata redderet. Quod tamen filicem in pectore gerenti ægrotus orator non persuasit. Ita iuit ad plures, postquam ictus cœpit sapere. Vtinam didicisset sapere ad sobrietatem, neque plus morbo suo, quàm DEI offensâ doluisset! expertus profectò esset, se morbo sanatum; sine morbo, insanum extitisse.

Quamobrem rectè Tertullianus tradit, omnia DEI plectentis opera, esse bonitatis procurationem, itemque iustitiam ac bonitatem DEI indissociabiliter semper fuisse sociatas. *Quomodo non absurdum fuerit, inquit Theodoretus, litteratorem quidem, qui, ad tempus, pueros cadit, & ferulâ ignauia torporum excutiens loris, firmam litterarum memoriam insigit, collaudare; & medico gratias agere, non modo, cum cibum potumque laboranti prabet, verum etiam, cum secat, vrit, & morbo se hostiliter opponit, ne ille auctus ulterius serpat, prohibens: Deum verò, qui, longè vberiori sapientia, & diligentiori cura animarum saluti prospicit, & bonorum largitione, flagrorumque metu virtutis elementa nos edocet, ac malitia morbum radicitus euellit, solidamque anima salutem operatur, blasphemis ac conuicijs proscindere? Vt ergo percussio Magistrî, vt sectio Medici, non malitiam, sed peritiam Magistrî Mediciuè ostendit; ita neque illa, quæ vulgò mala putantur, sunt à malo, sed à bono DEO, qui, quos amat, arguit & castigat, ac ob id ipsum vicissim est amandus: vt vel Plato agnouit, quem idcirco Irenæus Marcionitis religiosiorem esse pronunciauit. Potuisset dicere, etiam quibusdam Catholicis esse religiosiorem; qui, cum in tranquillo non sunt, mala, quæ patiuntur, non amori, sed odio diuino ascribunt; aiunt enim, se, Deo irato suo, negotium aggressos; Numini exosos esse, superisque omnibus inuisos, quando aduersi*

VIII.
Tertull. libi
2. cōtr. Marc.
cap. 12. vsque
ad 18.
Theodoret,
serm. 5. de
Prouid.

Apozal. 3. 19.
Plat. lib. 4. de
Legib. vide
Eugubin. lib.
5. de perenni
Philosoph.
cap. 8. Iren.
part. 3. c. 45.